

Motion till riksdagen 2005/06:Ub408

av **Per Landgren m.fl. (kd, fp)**

Förlängning av civilingenjörsutbildningen

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförts om att utbildningen av civilingenjörer och arkitekter skall förlängas från 4,5 till 5 år.

Motivering

I juni presenterade regeringen propositionen ”Ny värld – ny högskola”. Målet med propositionen är att stärka Sveriges position som ledande kunskapsnation, med utbildning av hög kvalitet som står sig väl i en internationell jämförelse. För de mest kvalificerade tekniska yrkesutbildningarna, civilingenjör och arkitekt, är förslagen i propositionen både passiva och mycket olyckliga. Med nuvarande förslag att behålla konstruktionen med 4,5 år kommer utbildningarna att devalveras internationellt. De blir därigenom kortare och otydligare än motsvarande utbildningar i övriga Europa.

Inom ramen för Bologna-processen sker en omformning av utbildningssystemen i Europa. Den medför bland annat denna våg av förändringar som föranleder regeringen att lägga fram sin proposition. Mycket förenklat innebär förändringarna att utbildningssystemen delas upp i tre utbildnings- och examensnivåer. Den första nivån, grundnivån, omfattar tre år. Den dominerande trenden i andra länder som deltar i Bologna-processen är att den andra nivån, den avancerade, omfattar ytterligare två år. Den tredje nivån utgörs av forskarutbildning. Fullt logiskt föreslår därför regeringen att Sverige får en ny masterexamen som kan ges efter 3+2 års högskolestudier. Men alltså inte när det gäller civilingenjörs- och arkitektutbildningarna. Här ska man behålla nuvarande konstruktion med 4,5 år.

I övriga länder i Europa omformas de integrerade, längre civilingenjörsutbildningarna till utbildningar om 3+2 år. Det normala vid de kontinentala tekniska högskolorna och universiteten är att den färdigutbildade får en exa-

Fel! Okänt namn på

men som master, men att denne dessutom får en titel som ingenjör. Inte i något annat land än Sverige, undantaget Storbritannien, kommer de mest kvalificerade tekniska yrkesutbildningarna att omfatta mindre än fem år. För att bibehålla starka svenska varumärken som arkitekt och civilingenjör, och samtidigt värna deras internationella gångbarhet, måste de svenska utbildningarna förlängas från 4,5 till 5 år. Det är en självklar konsekvens av regeringens eget resonemang om Bologna-processen.

Regeringen framför endast ett enda argument för att Sverige skall ha Europas kortaste civilingenjör- och arkitektutbildningar, nämligen i ”En förlängning av utbildningarna har resursmässiga konsekvenser och fördröjer studenternas inträde på arbetsmarknaden.” Vi anser att man måste ta steget fullt ut i reformsträvandena. De svenska studenternas anställningsbarhet och rörlighet skall inte försvagas av Bologna-processen, utan stärkas. Teknisk utbildning måste kunna förbli attraktiv för våra ungdomar.

Men spelar det så stor roll om allt blir vid det gamla? Gör det något om svensk teknikutbildning blir svårbegriplig utanför rikets gränser? Ja, det är ohållbart och stick i stäv mot Bologna-processen att forma ett utbildningssystem som i praktiken försvagar konkurrenskraften. Enligt regeringsförslaget skall det bli möjligt att bygga på en civilingenjörsexamen till en masterexamen genom minst en termins påbyggnadsstudier. Men i Sverige översätts redan nu civilingenjörsexamen till ”Master of ...”. Regeringsförslaget får den besynnerliga konsekvensen att en examen som översätts till ”Master of ...” skall byggas på till en ”riktig” masterexamen. Detta blir ohållbart och strider mot grundtanken i Bologna-processen, som är ”Jämförbarhet” och ”Tydlighet”.

Vi vill värna om de tekniska yrkesexamina. Vi är stolta över att dagens civilingenjör- och arkitektutbildningar både har en akademisk legitimitet och en tydlig yrkesinriktning. Det finns en stor risk att den svenska civilingenjörsexamen kommer att förlora i värde om den dels är kortare än motsvarande utbildningar i andra länder, dels uppfattas som en ”lillebror” till en svensk masterexamen.

Stockholm den 27 september 2005

Per Landgren (kd)

Annelie Enochson (kd)

Cecilia Wigström (fp)

Eva Flyborg (fp)

Erling Bager (fp)

Axel Darvik (fp)